

Terrassa va plantar cara a les tropes borbòniques ara fa 308 anys

El 1713, en plena Guerra de Successió, es va posicionar a favor del govern català; el 4 de setembre soldats franco-castellans van saquejar la vila

El 4 de setembre es compleixen 299 anys d'uns fets tràgics per la nostra ciutat. Terrassa vivia de ple la Guerra de Successió. Des del mes de juliol de 1713, Barcelona estava sent fortament assetjada per l'exèrcit borbònic, i amb la intenció de trencar aquest setge, diverses partides de catalans fustigaven les tropes castellanques. Però al mateix temps, destacaments de soldats borbònics es dedicaven a perseguir els catalans.

Un d'aquest destacament filipista, era el del general Bracamonte, format per un miler de soldats a cavall, i uns 4.000 a peu, que empaitava les forces d'Antoni Berenguer, que es trobaven a prop de Manresa i es dirigien cap a Terrassa.

[noticia]78831[/noticia]

Per tal d'ajudar els soldats de Berenguer, un altre destacament català, aquest comandat per Antoni Desvalls, marques del Poal va arribar el dia 2 de setembre de 1713, a Terrassa, on es va trobar amb els miquelets fusellers del coronel Amill, fent una força d'uns 2.000 soldats. L'endemà van sortir tots de Terrassa, marxant a l'encontre dels soldats franco-castellans fins a Coll de Cardús. Però els filipistes, enlloc de buscar combat, van esquivar l'emboscada i guiats per un habitant de les contrades van continuar la seva marxa i es van dirigir cap a la vila egarenca.

[h3]Un indret petit[/h3]

Terrassa era una ciutat relativament petita en aquella època. Estava formada per unes tres-centes cases, que es trobaven emplaçades en el que és l'actual centre històric: Raval de Montserrat, carrer de Sant Pere, dels Gavatxons, la Font Vella, de la Palla, la Plaça Vella, i els carrers de l'Església, Portal Nou, de la Rutlla, del Vall, Baix Plaça, Cremat i Major. No era una ciutat, era un vila, on fins i tot, dins els seus límits no comprenia el poble de Sant Pere.

Així doncs, l'actual Terrassa, en aquella època estava dividida en dos termes, diferenciats en la Universitat de la Vila i la Universitat Forana de Sant Pere. Cadascun dels dos termes, disposava dels seus propis òrgans de govern, estaven separats administrativament i només es reunien periòdicament, en un Consell General, on participaven els tres principals consellers de cada Universitat.

[h3]Producció de draps[/h3]

La vila es dedicava principalment a la producció de draps, tenint una indústria molt incipient que donaria peu, anys més tard, a la gran ciutat tèxtil del segle XIX i XX. Des de que va esclatar la Guerra de Successió, l'any 1705, Terrassa es va posicionar a favor del govern català, sent partidaria doncs, també del candidat austriacista. Feia cinc anys que Carles II, rei de la Corona d'Aragó i també rei de Castella havia mort sense successor.

Dos grans pretendents es van alçar per ocupar els seus trons: el seu nebot l'Arxiduc Carles d'Habsburg, de la Casa dels Àustria i Felip d'Anjou, de la Casa dels Borbons i nét de Lluís XIV rei de França. Després d'unes guerres d'intrigues, influències i fortes pressions franceses, es va coronar com a rei el candidat borbònic.

Tot i que Felip d'Anjou, Felip IV pels catalans, però Felip V pels castellans (i així va ser sempre

recordat) va jurar les constitucions de Catalunya, la seva política centralista va despertar un fort recel entre els catalans.

Dos anys després, a Europa es formava una aliança encapçalada per Anglaterra, Holanda i Àustria per impedir que Felip d'Anjou es fes amb les corones hispàniques, ja que la família dels Borbons, manava també a França, i va esclatar una guerra.

El conflicte internacional no deixà indiferent als catalans i sorgí un partit que conspirava a favor de Carles d'Àustria, que el juny de 1705 va signar un pacte amb Anglaterra i Catalunya començava la guerra contra Felip V.

Amb l'esclat de la guerra, Terrassa va començar a patir els seus efectes. Primer es van enviar diners, provisions i homes per ajudar l'exèrcit català. Després, soldats austriacistes es van allotjar a Terrassa, moltes vegades, en cases particulars i les despeses, per alimentar soldats i cavalls, van anar càrrec dels seus habitants. Però els fets bèl·lics més importants i greus van tenir lloc a principis de setembre de 1713.

[h3]No van ser ben rebuts[h3]

Aquella partida de soldats franco-castellans comandada per Bracamonte, va arribar prop de les vuit del vespre, del dia 3 a Terrassa. No va ser ben rebuts, ja que alguns joves es va oposar a la seva entrada i es van produir els primers trets i els primers morts en un breu conat de resistència, ja que poc podien fer davant una força militar tant nombrosa.

Un centenar de persones, la majoria dones, es van refugiar en l'antic convent egarenc de Sant Francesc. Quan les tropes borbòniques hi arribaven, l'encarregat del convent, el pare Garriga els obrí les portes i entraren soldats buscant els refugiats a més de robar provisions i objectes de valor.

[h3]De nit i de dia[h3]

A les nou del vespre els ocupants ja havien pres tota la vila, i començaren a saquejar i cremar algunes cases. Amb la ciutat totalment controlada, i amb les primeres llums del dia, es va cremar tot el que quedava de la vila, així com el convent de Sant Francesc i l'església del Sant Esperit. El dia 4 Terrassa quedà pràcticament arrasada. El dia 5 va continuar el saqueig i el robatori a mans de les tropes filipistes.

Al matí, del dia 6 de setembre, el destacament abandonava la vila deixant darrera seu un rastre de destrucció, incendis, robatoris i morts i emportant-se grans quantitats d'aliments, riqueses i diners. Un centenar de cases, un terç de tota la vila, van ser cremades i una vintena llarga de terrassencs van morir en els enfrontaments.

[h3]La llista de morts[h3]

En un document de l'època es citen 17 terrassencs morts aquells primers dies de setembre. Entre parèntesis figura el seu ofici, o també alguna dada més tal hi com es va recollir en l'esmentat document: Francesch Janer (fuster), Pere Ramoneda (oller), Sebastià Forment, (oller), Pau Bufí (teixidor de lli), Altre Pau Bufí (fill del sobredit també teixidor de lli), Joseph Bastard (jove adroguer fill de Joseph Bastard també candeler de cera i de Madrona Matas, cònjuges), Valentí Trullas (pagès), Jaume Prasega (teixidor de llana), Francisco Montaner (jove cirurgià), Perejoan Font (pagès), Martí Font (pagès), Joseph Gorina (assehonador), Antoni Gall (pagès), Joseph Oliu (pagès), Jaume Bugunyà (fill de Joseph Bugunyà), Joan Vidal (pagès), i un minyó fill d'Antoni Sevall, de 20 anys.